

भूतपूर्व दुय्यम सेवा निवड मंडळांच्या कक्षेतील
नामनिर्देशनाच्या कोट्यातील गट-क व गट-ब
(अराजपत्रित) मधील पदे भरताना अनुसरावयाची
कार्यपद्धती सुधारित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: प्रानिमं-१२१५/(प्र.क्र. ५५/१५)/१३-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

दि. ५ ऑक्टोबर, २०१५

संदर्भ :-

- १) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. प्रानिमं-२००७/प्र.क्र.४६/०७/१३-अ,
दि. १९/१०/२००७.
- २) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. प्रानिमं-२००७/प्र.क्र.४६/०७/१३-अ,
दि. २७/०६/२००८.
- ३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. प्रानिमं-१०११/प्र.क्र.९१/११/१३-अ,
दि. २६/१२/२०११.
- ४) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. प्रानिमं-१२१४/प्र.क्र.४३/१४/१३-अ,
दि. ०५/०६/२०१४.

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेबाहेरील भूतपूर्व दुय्यम सेवा निवड मंडळांच्या कक्षेतील नामनिर्देशनाच्या कोट्यातील गट-क मधील पदे भरताना अनुसरावयाची कार्यपद्धती विहित केली आहे. संदर्भांकित क्र.२ च्या शासन निर्णयान्वये संदर्भाधीन क्र.१ येथील शासन निर्णयातील काही तरतुदींमध्ये सुधारणा विहित करण्यात आल्या आहेत. संदर्भाधीन क्र.२ येथील दि. २७/०६/२००८ च्या शासननिर्णयामधील मुद्दा क्र. ६ मध्ये परिक्षेचा निकाल तयार करताना ज्या उमेदवारांना लेखी परीक्षेमध्ये समान गुण प्राप्त झाले आहेत अशा उमेदवारांच्या निवडीबाबतचा प्राधान्यक्रम विहित करण्यात आला आहे. महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई येथे दाखल झालेल्या मूळ अर्ज क्र.१२४/२०१४ यामध्ये समान गुण प्राप्त उमेदवारांच्या बाबतीत शासन निर्णय दि. २७/६/२००८ मधील परिच्छेद ६ अन्वये विहित करण्यात आलेला उपरोक्त प्राधान्यक्रम हा संविधानातील अनुच्छेद १४ व १६ मधील तरतुदींशी सुसंगत नसल्याचे महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण यांनी नमूद केले आहे. तसेच, त्याच तरतुदीसंबंधात मा. उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ यांनी रिट याचिका क्र.४७२३/२०१३ यामध्ये समान गुण मिळालेल्या उमेदवारांचा गुणवत्ताक्रम निश्चित करणेसाठी सध्याचा प्राधान्यक्रम रद्द करून वयाच्या

आधारे गुणवत्ताक्रम ठरविण्यात यावा अशा आशयाचे आदेश पारित केले आहेत. समान गुण प्राप्त उमेदवारांच्या निवडीसंदर्भात निवडसमित्यांकडून देखील शासनास मार्गदर्शनार्थ प्रस्ताव प्राप्त होत असल्याने सदर तरतुदींमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

याशिवाय, संदर्भांकित क्र. ४ येथील दि. ५/६/२०१४ च्या शासन निर्णयान्वये गट-क आणि गट-ब (अराजपत्रित) मधील कोणत्याही पदासाठी मौखिक परीक्षा (मुलाखती) न घेणेबाबतचा निर्णय घेण्यात आला. सदर शासन निर्णयातील मुद्दा क्र.२[परि.५(४)] मध्ये खालील तरतूद विहित आहे :-

“शालांत परीक्षा उत्तीर्ण पेक्षा कमी अर्हता आवश्यक असलेल्या उदा. सुतार, गवंडी, वाहनचालक इत्यादी संवर्गातील पदांसाठी व्यावसायिक चाचणी तसेच, आवश्यक तेथे शारिरीक क्षमतेची चाचणी घेणे आवश्यक असल्यामुळे अशा उमेदवारांची निवड करताना ६० गुणांची व्यावसायिक चाचणी व आवश्यक तेथे ४० गुणांची शारिरीक क्षमतेची चाचणी ठेवून उमेदवारांची निवड करण्यात यावी.”

तथापि, उक्त पदांकरीता जेव्हा मोठ्या संख्येने अर्ज प्राप्त होतात त्यावेळी या सर्व उमेदवारांची व्यावसायिक चाचणी घेणे व त्यावरून तुलनेने अधिक सुयोग्य असलेल्या उमेदवारांची निवड करणे निवड समित्यांच्या दृष्टीने अडचणीचे होत असल्याने अशा परिस्थितीमध्ये सुयोग्य उमेदवारांच्या निवडीकरिता कार्यपद्धती विहित करण्याची बाब देखिल शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

प्रस्तावनेत नमूद पार्श्वभूमीनुसार संदर्भाधीन क्र. २ येथील शासन निर्णय, दि.२७/०६/२००८ मधील मुद्दा क्र.६ मधील तरतुदीऐवजी आता खालील प्रमाणे सुधारीत तरतूद करण्यात येत आहे:-

“परीक्षेचा निकाल तयार करताना परीक्षेत ज्या पात्र उमेदवारांना समान गुण असतील अशा उमेदवारांचा गुणवत्ता यादीमधील प्राधान्यक्रम पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात यावा :-

अ) वयाने ज्येष्ठ असलेल्या उमेदवारास प्राधान्य देण्यात यावे.

ब) समान वय असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत, अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास उच्चतर शैक्षणिक अर्हता (पदव्युत्तर पदवीधर, पदवीधर, उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण, माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण अशा प्रकारे) धारण करणाऱ्या उमेदवारास प्राधान्यक्रम देण्यात यावा.

क) वरील अनु. क्र. १ व २ या दोन्ही अटींमध्ये समान ठरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत, सदर पदाकरिता आवश्यक असलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हतेमध्ये उच्चतर गुण प्राप्त उमेदवारास प्राधान्यक्रम देण्यात यावा.

२. तसेच, संदर्भांकित क्र. ४ येथील शासन निर्णय, दि.०५/०६/२०१४ मधील परिच्छेद क्र. २ च्या शेवटी पुढील तरतूद समाविष्ट करण्यात येत आहे:-

“शालांत परिक्षा उत्तीर्ण पेक्षा कमी अर्हता आवश्यक असलेल्या कौशल्याधारीत पदांकरीता व्यावसायिक चाचणी तसेच, आवश्यक तेथे शारिरीक क्षमतेची चाचणी घेणे आवश्यक असून अशा पदांवरील भरतीकरीता जेव्हा मोठ्या संख्येने अर्ज प्राप्त होतात आणि तितक्या उमेदवारांची व्यावसायिक चाचणी घेणे शक्य नसते त्यावेळी उमेदवारांची संख्या मर्यादित होण्याकरिता व अधिक सक्षम उमेदवार उपलब्ध होण्याकरिता संबंधित निवड समिती चाळणी परीक्षेचा पर्याय निवडू शकेल. मात्र अशा प्रकारची परिस्थिती निर्माण झाल्यास चाळणी परीक्षा घेण्याचा निर्णय संबंधित निवड समितीकडून घेतला जाऊ शकेल असा उल्लेख जाहिरातीमध्ये करणे आवश्यक राहिल. तसेच अशा चाळणी परीक्षेतील प्रश्नांचे स्वरूप वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाचे असावे. चाळणी परिक्षेमधील प्रश्नांचा स्तर/दर्जा संबंधित पदाकरिता विहित करण्यात आलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हतेनुसार तसेच, संबंधित पदासाठी आवश्यक असलेल्या कौशल्य तपासणीस पूरक असावा. तसेच अशा चाळणी परीक्षेचा अभ्यासक्रम, प्रश्नांचा प्रकार व प्रश्नसंख्या इत्यादि बाबी देखील निश्चित करून त्यास संबंधित निवड समितीने पूर्वप्रसिध्दी देणे आवश्यक राहिल.

या चाळणी परीक्षेतून “प्रवर्गनिहाय रिक्त पदांच्या संख्येच्या चौपट” या प्रमाणात पात्र ठरणान्या उच्चतर गुणवत्ताधारक उमेदवारांची व्यावसायिक चाचणी घेण्यात यावी. तथापि, सदर चाळणी परीक्षा ही फक्त उमेदवारांची संख्या मर्यादित/कमी करण्यासाठी असून सदर परीक्षेमध्ये मिळालेल्या गुणांचा विचार अंतिम निवडसूची तयार करताना करण्यात येऊ नये.”

३. वरील सुधारणांच्या परिणामी शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र. प्रानिमं-२००७/प्र.क्र.४६/०७/१३-अ, दि.२७/०६/२००८ मधील परिच्छेद क्र.६ निरस्त करण्यात येत आहेत.

४. ज्या प्रकरणी, हे आदेश निर्गमित होण्यापूर्वी जाहिरात प्रसिद्ध करून निवड प्रक्रिया सुरु करण्यात आली आहे अशी प्रकरणे वगळता, हे आदेश तात्काळ अमलात येतील.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५१००६१०४४३६१६०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. भगवान सहाय)

अ.मु.स.(सेवा), महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,

२. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई,
५. सर्व विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य,
६. मुख्य सचिव,
७. सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
८. *प्रबंधक, मूळ शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद,
९. *प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद,
१०. *प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
११. *प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद
१२. *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
१३. *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा) मुंबई,
१४. *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधान परिषद) मुंबई,
१५. *राज्य निवडणूक आयुक्त, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई,
१६. *सचिव, राज्य माहिती आयोग, नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई,
१७. *महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई,
१८. *महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई,
१९. *महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, नागपूर,
२०. *महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र, नागपूर,
२१. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई (प्रसिध्दीकरिता ५ प्रती)
२२. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, ग्रंथालय, द्वा मजला, विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२ (१० प्रती)
२३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
२४. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
२५. मुख्य लेखापरीक्षक (निवासी लेखा), कोंकण भवन, नवी मुंबई,
२६. सर्व विभागीय आयुक्त,
२७. सर्व जिल्हाधिकारी,
२८. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
२९. सर्व मंत्रालयीन विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभागप्रमुख/ प्रादेशिक विभाग प्रमुख/ कार्यालय प्रमुख (मंत्रालयीन विभागांमार्फत)

३०. मंत्रालय मध्यवर्ती ग्रंथालय, मंत्रालय, मुंबई (२ प्रती)
३१. सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने
३२. भारतीय जनता पार्टी, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ. बॅरक नं.१ योगक्षेम समोर, वसंतराव भागवत चौक, नरीमन पॉईंट, मुंबई -२० (५ प्रती)
३३. इंडियन नॅशनल काँग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस (आय) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगीळ मार्ग, दादर, मुंबई- २५ (५ प्रती)
३४. नॅशनलिस्ट काँग्रेस पार्टी, राष्ट्रवादी भवन, फ्री प्रेस जर्नल मार्ग, नरीमन पॉईंट, मुंबई -२१ (५ प्रती)
३५. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी (मार्क्सवादी), महाराष्ट्र कमिटी, जनशक्ती हॉल, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई- १३ (५ प्रती)
३६. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई- २८ (५ प्रती)
३७. बहुजन समाज पार्टी, डी-१ इन्सा हटमेंट, आझाद मैदान, मुंबई -१ (५ प्रती)
३८. भारतीय कम्युनिस्ट पार्टी, महाराष्ट्र कमिटी, ३१४, राजभुवन, एस. व्ही.पटेल रोड, मुंबई- ४ (५ प्रती)
३९. सर्व मंत्रालयीन विभाग (आस्थापना),
त्यांनी हे आदेश सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणावेत.
४०. निवड नस्ती (का. १३-अ)

*पत्राने